FRANCKESCHE
STIFTUNGEN

Alte Drucke

ANTO. DE BVTRIO || IN QVINQVE LIBROS DECRE=||TALIVM COMMENTARIA ... Summarijs ... Flori || de Sura Lugdunen[sis] ... || ... ||

... || SVPER PRIMA PARTE SECVNDI || DECRETALIVM. || CLARISSIMI IVRIS || VTRIVSQVE DOCTORIS DOMINI || Antonij de Butrio super Prima parte || secundi Decretalium accuratissime || excusa, ... || ... ||

Antonius <de Butrio>

Lugduni, 1532

Ut lite pendente nihil innonetur. Rubrica.

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downladed and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150676

Visual Library

vocandos attinentes:⁊ amicos dic vt no.in.c.cauſam.ſupra de do-
lo:vbi dixi.Non ob.quod nō cogatur abſens rei publice cauſa ſe de-
fendere:vt patet.in.l.j.ff.eum qui ap.in prouin.defendere.qr nō co-
gitur preciſe:ſed cauſatiue ſi nō vult pati miſſionem non ob.de pri
uile.cre.l.enꝫ qui.ff.vbi dicitur quod cōtra abſentē rei publice cauſa
non contrahitur pignus quia debet intelligi nō cōtrahitur pignus
tale quale in alijs quia nō tale ex quo poſſit procedi ad venditionem
vel dationem inſolutum ſed ſecus in alijs contra quos fit miſſio.C.
de reſti.mi.l.ignorare.Non ob.quod ſecundū hoc non erit differen-
tia inter abſentem rei publice cauſa ⁊ aliter abſentem quia aſſignat
Inno.tres differentias.Prima quia in cauſa appellationis contra
illum abſentem nō proceditur:vt.l.ſequitur.In cauſa autem aliorū
abſentium proceditur ex quo abeſt poſt litem ceptam:vt dixi ſupra.
Secunda differentia quia propter abſentiam non proceditur ad
venditionem bonorum fiet tamē miſſio.quia non reperitur:in hoc
priuilegiatus.Tertia quia allegata abſentie cauſa iudex non debet
feſtinare ad mittendum ⁊ ſi feſtinet ⁊ poſtea probetur abſentia:rei
publice cauſa reſtituetur aduerſus miſſionem.ff.de dam.infec.l.ſi fi-
nita.§.ſi forte.Si agit̄ de his que ſunt grauis preiudicij:vt eſt actus
venditionis vel dationis inſolutum vel quando agitur ad finem
diffinitiue ſententie promulgande ſiue agatur poſſeſſorio:vt dixit
glo.ſiue agatur petitorio ſiue alia actione reali vel perſonali ſiue pro
cedat̄ via ordinaria ſiue per viā inquiſitionis in quibꝰ nō pōt proce
di ad diffinitiuaꝫ lite non conte.ſiue in caſibus in quibus poteſt pro
cedi ad diffinitiuam lit.non conteſta.vel quando agitur ad finem
excōmunicationis promulgande nunquā ſufficit citatio ad domuꝫ
ex quo malitioſe nō eſt abſens vt ad tales actus poſſit procedi quia
in talibus exigitur vera contumacia que concluditur ex citatiōe per
perſonam ⁊ non ex citatione ad domū ⁊ quia in talibus exigitur la
titatio vt.l.fulcinius.§.Illud.ff.ex qui.ca.in poſ.ea.dixi q̄d ſufficit
apparens vera contumacia quia vbi eſt citatus per perſonam vel ab
fuit iudicio iam cepto vel dixit ſe nolle venire quantumcunqꝫ ſit im
peditus legitima cauſa ſententia tenebit dato quod propter impe-
dimentum non ſit verus contumax ſed interpretatus vt ſcribit In-
no.in.c.accedens.j.de accu.q̄d no.An autem poſſit procedi ad miſ-
ſionem in poſſ.ex qua transfertur vera poſſeſſio.Inno.ſentit hic q̄d
ſic quaſi hoc nō ſit tam grauis preiudicij ſed dicit quod poſtea veni
ens probata cauſa abſentie reſtituitur.ff.de dam.infec.l.ſi finita.§.ſi
forte ⁊ de re iudi.cum.Bertoldus.dicit etiam quod tunc in recupe-
ratione poſſeſſionis non tenebitur ad expenſas quas fecit miſſus:
ſuper obtinenda miſſione vel eundo ad iudicem vel in aduocatis:
vel in alijs quia ſoluuntur ratione contumacie que hic ceſſat.C.de
iudi.l.ſancimus talis autem iuſta cauſa abſens contumax reputari
non debet:vt.j.de cle.nō reſi.intra quatuor:cauſa autem quare miſ-
ſio tenet eſt quia nō ſolum fit ratione contumacie abſentis:ſed etiaꝫ
ratiōe iur.illius qui preſens eſt.Unde ſuper hoc fit ſummaria cogni
tio:vt no.lit.non conte.quoniam.§.pe.Ideo cogetur talis abſens
recuperans poſſeſſionem cauere de iudicio ſiſti:anteꝙ poſſeſſioneꝫ
recuperet tenetur etiam ad expenſas reſtituendas ſi quas forte fecit
poſſeſſor circa fructus.ff.de peti.here.ſi a domino.§.ſi.Joan.and.re
mittit.ad ſpe.de cita.§.ſequitur.ver.ſed nunquid ſufficit.Bar.in.l.
iiij.§.pretor dicit q̄d nec ad ſecundum decretum procedetur:ex quo
transferatur poſſeſſio quia hec eſt grauis preiudicij:⁊ in tali exigitur
malitioſa abſentia ⁊ latitatio vt.l.fulcinius.§.quid ſit latitare.ff.ex
qui.ca.ma.dic ſi agitur de miſſione ex qua transferatur poſſeſſio:de
ſcendente ab actione perſonali hec non fit:⁊ ſi fiat citatione facta
ad domum non valet ipſo iure.quia in hac exigitur citatio:ex quo
ius agendi ſurgit a perſona.Si ius agendi ex quo fit miſſio ſurgit a
re:tunc ſufficit citatio ad domum vt procedatur ad miſſionem:ſi tū
reperitur poſtea abſens rei publice cauſa reſtitutio dat̄.De primo
eſt caſus in.l.creditores.ff.de priuile.cre.De ſecundo eſt caſus.in.l.
ſi finita.§.ſi forte.ff.de dam.infec.⁊ hoc dicit Bar.in.l.fulcinius.§.ſi
quis preall.ſic debet intelligi glo.que alternatiue loquitur.ſ.de do-
lo.contingit etiam poteſt eſſe cauſa quia ſurgit obligatio a vitio rei
tunc imminet cauſa celeritatem deſiderandas ⁊ tunc ſumus ſub vno
membro ſuprapoſito in quo ſufficit citatio ad domuꝫ.Ex his patet
quod glo.⁊ iura que diſtinguunt genera abſentiarum.vt in.l.ſi.ff.de
reſti.in inte.⁊ no.de procurato.querelam:debent intelligi de abſen
te prius citato vel qui iudicium ſciuit Ex his deciditur quid in actu
receptionis teſtium:an in tali ſufficiat citatio ad domum.Dy.in.l.
iiij.§.pretor queſtionem decidit Cy.ponit illa verba.Dy.in aut̄.ſꝫ
⁊ ſi quis.C.de teſti.Bar.refert ibi Joā.an.diſputaſſe:⁊ ponit verba
ſua.in.d.l.iiij.§.pretor:que poſuit Joan.an.ſuper regula preſumit̄
de reg.iur.lib.vj.Dic ſi teſtes examinātur propter periculum abſen
tie non requiritur nec latitatio nec q̄d perſonaliter vocetur:ſufficit
enim citari ad domum vt lit.non conte.quoniam.§.j.Si examinen
tur ad eternam rei memoriam dic vt ſtatim dicam.quando examinā
tur propter finem producendi.Si examinantur ad finem producen-
di tunc ſi examinentur ad ea que ſunt leuis preiudicij:vt ad finē ali-
cuius dilatorie exceptionis probande vel circa ordinatoria iudicij:
vt in aut̄.qui ſemel.C.quomodo ⁊ quando iudex ⁊ ideꝫ ſi actor repli
caret circa ordinatoria quod ſufficit citatio ad domuꝫ.hoc puto in
abſentem alias non.Quandoqꝫ examinantur teſtes ad deciſoria:et
tunc ſi pars aliquando fuit in iudicio quia abſens ſemper malitioſe
preſumitur:teſtes recipiuntur eo ad domum citato:ſic tenuit Dy.⁊
Jo.an.ad hoc.quod no.Dy.in regula pro poſſeſſore.de re.iur.lib.vj
Si examinentur ad merita contra illum qui nunꝙ fuit in iudicio:
ne aliter malitioſe ſe occultet tunc in re celeritatem deſiderante ſuffi
cit citatio ad domum:vt.l.ſi finita.§.ſi forte.⁊.l.iiij.§.pretor.ff.de dā
infec.In re autem celeritatem non deſiderante ⁊ pleni preiudicij non
ſufficit citatio ad domum quia exigitur latitatio ⁊ apparens vera
contumacia que non concluditur ex citatione ad domum niſi aliter
appareat de malitia occultatione vel abſentia vere vel preſumptiue
vt ſupradictū eſt.l.fulcinius.§.quid ſit latiare.ff.qui.ex.ca.in poſ.ea.
Hoc fallit in cauſa libertatis vt.l.cum vero.§.ſubuentum iuncta.l.
neqꝫ infantes.ff.de libe.ca.In cauſa autem beneficiali an ⁊ quando
poſſit citari ad domum:ſi agitur de priuatione ⁊ propter non reſidē
tiam ſerua.c.ex tue.de cle.non reſi.Si agitur de priuatione propter
delictum:vel defectum alium ſerua.c.vt lit.non conte.quoniam.§.
11 porro cū.c.ſe.⁊ ſerua in matrimoniali.§.ſi vero ⁊.§.ſin autē.¶†Ue-
nio ad vltimum.de modo citandi non habentem domum dic quod
ſi eſt vagabundꝰ requirendꝰ eſt in loco vbi habet beneficium.vel do
micilium maxime illud de quo agitur de quo de cle.non reſi.ex tue:
ſi nunquam habuit beneficium vel domicilium in quo habitet:tūc
etiam vocari debent cognati:⁊ amici:vt illum defendant.ff.ex qui.
cauſa.in poſſ.ea.l.hec autem.Idem faciendum eſt vbi domum ha-
bet:in qua cōſueuit morari:ſi ibi reperiri nō poteſt.ff.de libe.agno.
l.prima.§.j.ſ.qui maio.ac.poſſ.capitu.j.ſecundum Innocen.dicit
Hoſtien.quod cautum eſt ⁊ conſiliuꝫ q̄d quādocūqꝫ qs pſonaliter ci
tari non poteſt omnes iſte cautele ⁊ alie ſi que occurrunt:adhibeā-
tur ſcilicet vt citetur ad domū habitationis ⁊ in eccleſia:⁊ eccleſijs
in quibus beneficiatus eſt:vel quarum parochianus eſt:et coram
populo preſente:⁊ etiam publice in platea:⁊ quod parentes:et af-
fines:et amici ammoueantur vt ipſum defendant:vt colligi poteſt
ex concordantijs:allega.hic ⁊ in gloſ.ff.de inſtito.l.ſed ⁊ ſi.§.de quo
palam.j.de clande.deſponſa.cum inhibitio.qui ma.accu.poſ.cap.ſi.
Fatetur tamē q̄d aliqua ex predictis de ſe ſufficiunt.ſm Hoſt.abſqꝫ
dubio procedit q̄d hic dicunt:vt ſufficiat citatio vagabundi ad loca
predicta.In caſibus in quibus dixi citationem ſufficere ad domum
12 vbi habet domum.†Sed an ſufficit vbi.ſ.exigit q̄d citaretur ad per
ſonam:puto q̄d non:ſi aliter malitioſe non eſt abſens:⁊ idem vbi eſt
ita remotus:q̄d faciliter citari non poſſit:tunc eñ potius ſilere de-
bent proceſſus valde preiudiciales:vt pꝫ.ſ.vt lit.nō conte.quoniā.
13 §.ſin autem q̄d not.†Ex predictis patent glo.omnes clare.per hanc
decre.dicit Inno.q̄d dato q̄d quis ſit contumax:nihilominus itera-
to eſt citandus ad actum miſſionis:ſiue agatur reali ſiue perſonali:
vt hic:⁊ in aut̄.de exhi.⁊ intro.reis.§.ſi vero.ff.qui.ex cau.maio.l.vt
pretor.§.ſi.⁊ duabus.ll.ſe.Bar.in.l.ſi finita.§.iul.idem dicit:ſed di-
cit:q̄d ſi citatio eſt peremptoria:videtur habere tacitam cōminatio
nem de procedendo ad miſ.puto q̄d ſi poſt citationem ſe abſentat:
iteranda ſit citatio:vt videatur an amici eum defendant:vt hic.Si
eſt preſens:⁊ dixit ſe velle venire:vel occultet ſe ne citet̄:vel impediat
non exigitur:alia citatio vt not.Joan.mo.de foro competen.Ro-
mana.§.contrahentes:⁊ Innocen.in capitu.ad petitionem.de ac-
cuſatio.⁊ Hoſten.ſ.eodem venerabilis.Si aliter eſt cōtumax:quia
inuentus:tunc iteranda eſt citatio niſi fuerit peremptorie citatus:
vt dixit Barto.quod not.quia quelibet citatio peremptoria vide-
tur habere comminationem de procedendo ad excommunicationē
vel aliam penam punitiuam contumacie:⁊ ſic non exigitur alia cita
tio.Item quando habet locum peremptoriū:vt quia eſt monitio iu
dicis:vel quia interrogatus ſpopondit in iudicio reſpondere:vt in
capitu.j.de iudi.als exigitur citatio.Quid in condemnatione expē
ſarum dixi de dolo.finem.Quid in mulcta vel excommunicatione
dixi.de iudi.capit.j.Per predicta dicere poteſt quod in perempto-
rio abſqꝫ dubio alio nō exigitur citatio:nō puto tamē quod habeat
comminationem de procedendo ad ſententiam diffinitiuam:vel
alterum proceſſum principalem.ſ.de dolo.cum dilecti.⁊ no.de offi.
delega.conſuluit.¶Ultimo Jo.an.in addi.Specul.ſub hac rubri-
ca decidit per hanc decreta.⁊ not.in glo.Illum qui citatus preſens
non vult ſe defendere volente vel non pati miſſionem ⁊ dicit ſic de-
terminaſſe Mar.de fano.alleg.l.exigendi.C.de procura.⁊.l.ſatis.
ff.de in ius vocan.eodem titu.l.neqꝫ impuberes.de iureiurando.l.fi
nali.§.penul.ff.de ſolu.l.ſolutionē:de ſimpliciter inuito remittit ad
Spe.de defenſo.§.j.ver.ſed nūquid:⁊ qualiter tunc preſtet iuramen-
tum calū.vide.C.de iura.ca.l.ij.§.ſin autem abſint.ſm Jo.an.

¶Ut lite pendente nihil innouetur. Rubrica.

¶Ne crederet aliquis quod circa ſtatum cauſe pendentis poſſit aliquid immutari ſicut immutatur circa ſtatum rerum eorum:qui per contumaciam ſunt abſentes:quia mittitur actor in poſſeſſio.ea rum vt not.ſ.titulo proximo.ideo ⁊c.ſm Goffre.¶Ad materiam
xj.q.j.c.vl.

xi.q.i.c.vlti.xvi.q.iij.volumus. Repetitur.in.vj.⁊ in cle. ¶ †Quero quando dicatur lis pendere quo ad titulum iſtum dic quod dicitur pendere cum iudex citet exprimendo talia per que citatus inſtrui poteſt ſuper quo in iudicio conueniatur:⁊ hoc ſi citatio peruenit ad illum:vel per eum ſtat quominus perueniret.vt in clementi.eodem titu.cum lite. Anto.de but.

☞ Poſſeſſionis commodo non debet reus priuari lite pendente quocunq; priuilegio vel reſcripto principis.
Archiepiſcopus extra prouinciā non habet ius faciendi ante ſe crucem deferri niſi ex priuilegio.nu.9.licet quis poſſit extra prouinciā ſuam vti inſignijs iure cōmuni.nu.6.
Lis quouſq; dicitur pendere quo ad impendenda attemptata dicitur etiam pendere vſq; ad ſententiam.
Iure id dicitur cōpetere quod iure ſpeciali competit
Priuilegio vel conſuetudini priuilegiātis non derogatur prohibitione principis.
Inſignijs ſuis quis poteſt iure vti extra prouintiam.
Archiepiſcopus poteſt extra prouiciam facere deferre crucem ante ſe vbi eſt in poſſeſſione ſeu quaſi dicte delationis ⁊ lite pendente ſuper delatione debet manuteneri.
Attentare qđ nulli liceat aliquid in preiudicium litis eadem lite pēdente indeciſa an alie pendentie impediant innouationem.
Patriarche poſſunt de iure facere portare crucem ante ſe etiam extra prouinciam ſuam.

MEmoria. Lite pen.reus cōmodo poſſeſſionis non debet priuari.h.d. Deciſe ponit querelam.cui.ij.prouidet.ibi ſtatuimus. ¶ No.i.qđ priuilegiū quo lit.pen. prohibetur vſus quaſi poſſeſſionis:nō preiudicat liti:nec valet quin iure ſuo quis antea vti poſſit:immo illud vt ſurreptitium:vel rationi non cōſonum:vt iuri alterius detrahēs nō eſt p iudicem admittēdū. ¶ †No.ij.qđ de iure archieps extra prouinciam nō hz ius faciēdi ante ſe crucē deferri:niſi aliud in priuilegijs habeatur. ¶ †No.iij.qđ quouſq; dicatur lis pendere quo ad impedienda attentata lite pēdēte:q2 dicitur pēdere vſq; ad ſententiam. ¶ †No. qđ illud dicitur iure alicui competere qđ cōpetit iure ſpāli. ¶ †No. non valere prohibitionem ex qua detrahitur priuilegio vel conſuetudini priuilegiantis non facta mentione de priuilegio vel conſuetudine vel colorata poſſeſſione vſus priuilegij. ¶ †Oppo.qđ male impetrauerit cantuarien.cum de iure quis poſſit extra prouinciam vti inſignijs.ff.de offi.proconſu.l.i.⁊ prefectus pretorio ⁊ prefectus vrbis etiā extra vtiſ inſignijs:⁊ ꝑpoſit⁹ ſacri cubiculi.C.de prepo. ſacri.cu.l.i.lib.xij dicit Hoſti. poſt Goff.qđ predicta ſunt ſpecialia. Hic autem vbi priuilegiū vel poſſeſſio non obſtaret iuſte petebatur per cantuarieñ.quia ex tali delatione ledebatur honor ipſius cum talia inſigna denotent maioritatem ⁊ preſidentiam ⁊ ſuperioritatē loci quo quis vtitur illis:quod dic vt de priuile.ex tuarum ⁊ de vſu pal.ex tuarum. ¶ †Oppo.quod dato qđ nō conſueuerit eboracenſis vti ſcilicet tali delatione ſi tamen erat in quaſi poſſeſ.illud ſufficiat quia nec etiam poſſeſſio lite pendente turbanda eſt.xvi.q.iij.vo-
3 lumus.Sol.fatendum ſubaudi maxime ſecundū Inno. ¶ †Quero an alie pendētie impediant innouationē: doc. dant hic regulas quod nil nouari debeat appel.pen.ff.nil no. app.pen.l.vna.i.de ap. dilectus nec reſtitutione pendente.C.de in inte.reſt.pe.nil innouari l.vnica:vel relatione.de offi.lega.licet. vel ſuperioris reuocatione.i. e.eccleſia de ap.vt noſtrum:vel recuſatione.de offi.delega.ſuſpicationis. Dubitant ſecundo quando dicatur lis pendere:dicunt qđ nedum quando lis conte.eſt de verb.ſig.ex parte.ij.ſed etiam in libello principali oblato.C.quando li.prin.ob.l.i.⁊.ij.⁊ ſi adhuc impetratū non ſit.C.e.l.i.multo fortius ex quo impetratum eſt de ap.ſuggeſtū ⁊ fortius quādo negociū eſt cōmiſſū.de teſti.cauſā que.ij.⁊ fortius facta citatione.de off.dele.gratū.per que dicit Hoſti.ſecure dicēdū quod nedū illa que poſt lit.conte.preſumit ſed que ante ſcilicet poſt citationem attentatur ſine libello aliquo ex puro ⁊ mero officio iudicis in ſtatum priſtinum reuocanda ⁊ melius referenda vt patet de conſti.cum.M.in ſi.⁊ clarius de deſpon.impu.ad diſſoluendum:de accu.olim. In quibus nec dici poteſt quod fuerit lis cōteſt.ad hoc.i. tit.i.c.ſi.quod etiam facere debet iudex a quo appellatum eſt.i.de appella. cum teneatur in hoc eſt differentia an agatur per viam attentati an per interdictū vnde vi quia interdicto vnde vi offertur libellus ⁊ ſeruatur ordo iudiciarius vt patet.de reſtitu.ſpo.olim.⁊ tribus c.ſe.⁊.c.ſi. Hic autem de plano negocium expeditur: ⁊ in hoc differt hic titulus ab illo ſcdm Hoſti.quod no.⁊ idem no.de reſcrip.ex parte.S.de ma.⁊.obe. dilecti.de ap. bone.de hoc hodie eſt gl.i. facta in cle.vlti.eo.titu.quam vide. Inquantum dixi litem pendere a tempore citationis hoc verum quo ad principium iudicij: quo ad finem durat pendentia vſq; ad ſententiam vt hic.domini de rota dicunt litem pendere vſq; ad concluſionem in cauſa vt no.de appel. non ſolū lib.vj.⁊ de elec.cupientes.lib.vj.in verbo gratia ⁊ ſic cōcluſio precludit viam retractationis attentatorum ſicut ſuſpenſio petitorij: de cauſa poſ.paſtoralis.⁊ cle.ij.eo.titu.⁊ hoc ponunt ſua concluſione. lxxiij. Credo hic in attentatis ante. Sed in attentatis poſt concluſionem in cauſa forte adhuc poſſet ex officio ſupplere cū ius ſuperuenit de nouo de offi.dele.inſinuāte contrariū tamen ſentit Jo. and. in.c.ij.de or.cog. Glo.ſunt clare nec egent ſuppletione. Inquantum glo.pe.excipit caſum delegationis tu dic quando eſt ſuſpectus.de fuga.ff.de his que ſi.in frau.ait pretor.§.ſi debitorem. Fallit etiam in
9 caſibus que ponuntur.in.c.ij.i.titu.proxi. ¶ †Oppo.quod nō poſſunt archiepiſcopi de iure facere ante ſe crucem deferri:quia hoc ſolum competit patriarchis de priuile.antiqua. Sol.de iur. alij patriarche vel archiepiſcopi non poſſunt facere ante ſe crucē deferri: niſi patriarche extra prouinciā ſuam ſed ex priuilegio hoc poſſunt. Hi ergo habebat de iure ſcilicet ſpeciali ⁊ ſic ex priuilegio ⁊ ſic illud dicitur mihi de iure competere quod tamen competit de iure ſpeciali. In conſuetudine autem ſecus quia illa non poteſt dare hanc prerogatiuam.de priuile.ex tuarum:niſi per eam tale ius acquireretur nō perſonis ſpecialiter ⁊ perſonaliter ſed eccleſijs realiter: ⁊ ſic adeo ſit inueterata quod ipſius contrarij nō ſit memoria.de verborū ſigni. ſuper quibuſdam:ſecundum Hoſti. Anto.de But.

1 ☞ Lite pendente ſuper coniugio non interdicitur cōiugibus carnale commertium.
2 Poſſeſſione ſeu quaſi quis vti non impeditur ratione dubij peccati ſuper quo queſtio vertitur. fallit quando peccatum detegitur manifeſtum licet nōdum ſit iudicium finitum. nu.3.
4 De matrimonio ſi agatur ad ſeparationē debet actio intentari per viam accuſationis tamen lite pendente non interdicitur carnale cōmertium niſi ratione manifeſte rei.nu.3.vt ſententia poſſit incontinenti ferri ſuper ſeparatione.nu. 6.
5 Lis pendere dicitur vſq; ad ſententiam vel vſq; ad probatum impedimētum vt poſſit fieri litigantibus prohibitio.
7 Maritus quomodo poteſt denegare debitum copule ſue vxori.
8 Separatio thori lite pendente non interdicitur ex vi antique poſſeſſionis.
9 Uxor non arctatur ad copulam vt illa poſſit ſuſpendi quando attētatur vi poſſeſſionis que reſtitui petitur in qua nō erat tēpore litis.

1 LAudabilis. †Lite pendente ſuper coniugio non interdicitur cōiugibus car-
2 nale cōmertium. Cōis diuiſio.ſcđa ibi. Ad qđ. ¶ †Not. primo qđ etiam ratione dubij peccati ſuper quo vertitur queſtio quis lite pendente.non impeditur vti ſua quaſi poſſeſſione
3 ¶ †Secundo no.qđ lit.pendē.quis prohibetur vti ſua poſſeſſione: quando peccatum detegitur manifeſtū:licet nōdum ſit finitum iu-
4 dicium per ſententiam. ¶ †No.iij.qđ matrimonium quando de eo agitur ad ſeparationem debet accuſari:ad hoc Rubrica:qui maio.
5 accuſa.poſ.⁊ vide cauſam per doct.de teſti.ſeries. ¶ †Oppo. qđ lis dicatur pendente vſq; ad ſententiam:vt.ſ.cap.proxi.qua pendente nihil eſt innouandum. Sol.lis dicitur pendente vſq; ad probatum impedimentum:ſubaudi ⁊ latam ſententiam:tunc enim erit notorium.de cohabita.clericor ⁊ mulie.veſtra.⁊.c.tua:⁊ res iudicata pro veritate accipitur:certe ſaltem in cauſa matrimoniali poteſt dici:qđ ex quo eſt probatum in cauſa matrimoniali:⁊ concluſum in cauſa:qꝛ debet ⁊ poteſt ferri ſententia ſtatim poteſt interdici copula propter euidentiam peccati maxime hoc verum tenendo qđ dicunt domini de rota.ſ.c.preceden. Item quia ⁊ notorium datur ſola probatione
6 vt dixi.de cohabitatio.clerico.veſtra. ¶ †Oppo.qđ poſſit priuari iure qđ habet ſi non eſt in poſſeſ.quia lit.penden.non debent copulari:nec alterius poſſeſſio libertatis tolli. Sol.dic qđ hi erant inuicē in quaſi poſſeſ.maritali.⁊ copule:⁊ ſic interim non ſunt prohibendi vti quaſi poſſeſ.tali ſicut.i.de ſponſali.cum locum:ad quod de reſtitutione ſpoliato.ex tranſmiſſa ſm Hoſtien.⁊ hoc ſatis probat ver-
7 bum ſuſpendendum. ¶ †Oppo.qđ antea poſſit coniunx denegare debitum.de reſtitutio.ſpoliato.literas.de ſenten. excommunica. inquiſitioni. Sol.licet iudex non interdicat:non tolluntur per hec remedia partibus competentia:ne ſibi fiat preiudicium:de quo de coniu.ſeruo.propoſuit:vel ne damnet conſcientiam ſuam.de coniu. ſeruo.propoſuit.ſm Joan.and. ¶ Quid ſi aliquid agat ad demoliendum opus petens prohiberi ne deinceps attentet ſimilia facere.
8 ¶ †Gloſ. oppo. quod lit. penden. interdicatur copula. de re iudica.tenor.glo.ibi remittit.dico quod copula ex vi antique poſſeſſionis non interdicitur lit.pen.vt hic ſed bene ex vi poſſeſſionis atten-
9 tate lit.pen.interdicitur : vt ibi. ¶ †Oppo.glo. de reſti. ſpo.literas vbi lite.pen.nō arctaſ vxor ad copulam. Sol.⁊ eſt mens glo.copula que petiſ vi poſſeſſionis in qua quis eſt lite pen.nō ſuſpendiſ vt hic ſꝫ bñ ſuſpēdiſ copula que attētaſ vi poſſeſſionis que reſtitui petiſ in qua quis non erat tēpore lit. vnde vi agebaſ poſſeſſorio ⁊ ſic nullus erat in poſſeſſione:hic petitorio durante poſſeſſione vtriuſq;.

1 ☞ Litigioſam rem alienans ſi re haberi non poteſt debet equiualentem reſtituere in illius locū quam alienare non potuit vbi reus

propter delictum ſuum priuilegium amiſit.nu.5.
2 Laicus debet cōueniri coram iudice ſeculari pro re eccleſiaſtica alie
nata ſibi lite ⁊ pēdente qui iudex ſecularis tunc arctatur iudicare ſe-
cundum leges canonicas non autem ſecundum ſtatuta q̄ ſunt illa
contra ius ⁊ a iure ⁊ ratione exorbitantia.
3 Subrogatus ſapit naturā ſubrogati.
4 Litigioſam rem emens lite pendente quomodo poteſt cōueniri du
plici actione.
5 Iudex poteſt ex officio ſupplere quando contingeret iudiciū ſuū
fruſtrari ſi omitteret.
6 Litigioſi vitium incurrit etiam monaſterium emens ſcienter rem li
tigioſam etiam ſi dolo deſijt poſſidere.
7 Alienatio facta poſt prohibitionē iudicibus ne quis emat a tali iu-
dicio pendente vel non an teneat.
8 Litigioſa re alienata an poſſit alia res illi⁹ loco ſubrogari vt emens
non videatur incurriſſe vitium litigioſi.
9 Litigioſi vitium quale ſit ⁊ quis illud incurrat.
10 Litigioſe vitium quando contrahitur.
11 Liti ſe offerens condēnatur ac ſi verus eſſet reus in expenſis licet in
vanum laborare videatur.

Eccleſia. Hoſtiē.dicit qđ hic eſt ordo facti: vt pri-
mo legatur decre. vſq3 ad verſi. prohibe-
mus. Secundo ſequens vſq3 ad ſi. Tertio.c. eccleſia.ſ.de
conſti. Quarto ver. prohibemus ⁊ propter hoc nō diuidi
1 tur. ¶ †Qui rez litigioſam alienauit ita qđ rehaberi nō pōt debet
equiualentem reſtituere in locum illius quam alienare nō potuit.h.
d. ¶ No.j. pro libello. dico talem rem meam contra iuſtitiam detine
ri. Ideo peto mihi iuſtitiaz exhiberi: vide.ſ.de or.cog. cuz dilectus.
2 ¶ †No.ij. qđ pro eccleſia lit.pen. alienata agit contra laicum in fo-
ro ſeculari. Et no. iuncto.c. eccleſia qđ ſuper cauſa eccleſie etiam in-
quantū tractatur coram iudice ſeculari nō eſt iudicandum ſecunduz
ſtatuta ſed ſecundum leges canonicas maxime vbi ſtatuta ſunt con
3 tra ius ⁊ a iure ⁊ ratione exorbitātia. ¶ †No.iij. qđ ſubrogatuz loco
alterius recipit omnes cōditiones ⁊ iura ⁊ qualitates eius in cuius
4 locum ſubrogatur. ¶ †No.iiij. duplicem viā agendi contra ementē
vel accipientem rem ab alio.lit.pen. Primo.quia agi poteſt rei vē.
5 Secundo quia agi poteſt per viam litigioſi contractus. ¶ †No.v.
iudicem poſſe ex officio ſupplere quando ſi omitteret corā eo iudi-
cium contingeret fruſtrari. Intereſt enim ſua ne iudicium fruſtret:
⁊ qđ corā eo ſit fruſtra fiat. ¶ Oppo. qđ hic dicitur qđ ſi velit de pro-
prietate vel de poſſeſſione experiri reſeruantur res: ⁊ prohibentur
alienari ſecundū hoc cum prius penderet rei ven. vt patet de conſti.
eccleſia. poterit agere de vitio litigioſi contra auſ. qui ſemel.C.quo-
modo ⁊ quando iu. vbi in prima lite. perſiſtere debet. Sol. dicit Ho-
ſti. qđ hoc eſt expreſſum qđ pendente petitorio poteſt haberi recur-
ſus ad poſſeſſorium ſuſpenſo petitorio de cauſa poſ. paſtoralis: ⁊ nō
ſolum quando agitur pro primo poſſeſſorio ſed etiam quādo agitur
per viaz litigioſi nō ob.C. quomodo ⁊ quādo. in auſ. qui ſemel: quia
illud verum niſi reus propter delictum ſuū illud priuilegium amit-
6 tat: vt in caſu iſto ⁊ de hoc. in.d.c. paſtoralis: ſecūdū Hoſti. ¶ †Op.
qđ contra monaſteriū nō poterit agi de vitio litigioſi q2 cōtra mo-
naſterium nulla lis pendebat ſed ſolum contra Ioā. de antera. Hoc
autem remedium nō videtur cōpetere niſi contra ipſum contra quē
lis pendet per totū iſtum ti. Sol. intellige qđ monaſterium ſcienter
recepit a Io. de antera: ⁊ ipſas poſſidebat ideo agi poteſt cōtra mo-
naſteriū.C.de litigio.l.ſi.eodē modo tenetur ſi eaſdem poſſeſſiones
dolo deſierit poſſidere.ff.de peti.here.l.nec vllam.§. ſi quis dolo.C.
de ali.iu.mu.ca.fa.l.vna. ¶ Opp. qđ nō debuerint prohiberi aliena
ri res ille ſubrogate loco aliarum cum etiam de alijs ſatiſfaciendum
ſit: vt.j.c.proxi. nec ſunt plus iſte ꝙ ille obligate dic qđ monaſterium
ſpecialiter ſuberat pape ⁊ ideo debuit ei caueri quantū potuerit: ne
ſua immobilia perdere poſſet. Alij dicunt qđ ſicut date ſunt prore-
bus litigioſis ſic iure illo cēſentur vt in iuribus allegatis. In gloſ.
ij. dicit tamē Inno. qđ in talibus negocijs quaſi ex promiſſione pro-
7 cedit remittit. de accu. ad petitionē. ¶ †Quero an alienatio facta
poſt talem prohibitionem teneat: dicit hic qđ nō argu. de dolo veri-
8 tatis. in ſi ſecundū Hoſtien. ¶ †Glo.ij. ſignat contra generale illud
qđ res ſubrogata loco alterius ipſius naturam ſortitur, vnde oppo.
ff.de fur. qui vas.§.ſi.doc. remittunt de pecu. cle.c. inquirendum. in
gloſ.ij. dic in vniuerſalibus res vna loco alterius poteſt ſubrogari:
vt.ff.de pe.here.l.ſed ⁊ rem ⁊ precium in particularibus mandato ſu
periorib⁹ poteſt vna loco alterius ſubrogari: conuentione etiā par-
tium hoc fieri poteſt ſed nō intercedente conuentione partiū vel mā
dato ſuperioris: an eo qđ ex vna re altera redimatur vel alterius rei
precio ſubrogetur loco prime quo ad dominium dic qđ non regula-
riter. Fallit in caſibus de quibus. in dicto.c. inquirendum: vbi autez
dicimus ſubrogatum aſſumere naturam eius in cuius locum ſubro-
gatur hoc veruz in natura primordiali: nō accidentali ex poſt facto
ex accidente ſuperueniēte vt no.ff. ſi cer.pe.l. certi condictio: ⁊ in.l.ſi
9 cum.§. qui iniuriarū.ff.ſi quis cau. ¶ †Querit glo. de pena litigio
ſi cōtractus. glo. dicit qđ quandoq3 alienatur res pendēte lite: ⁊ alie-
netur titulo nō lucratiuo ⁊ pena eſt qđ emptor ſciens pretiuz amit-
tat: ⁊ rem reſtituat. Venditor perdit rem ⁊ aliud tantūdem dabit fi-
ſco: ſi emptor eſt ignorans pretium recuperabit a venditore: ⁊ tertiā
partem pretij ſibi dabit venditor quia ei non manifeſtauit vendi-
tor rem litigioſam fuiſſe. Dic quandoq3 vterq3 ſcit et dic vt in glo.
Quandoq3 venditor ſcit ⁊ emptor ignorat ⁊ dic vt in glo. Quādoq3
vterq3 ignorat qđ eſt poſſibile in venditore. Si forte ſucceſſerit quis
litiganti ſuper re ⁊ ignorauerit ſucceſſor litigium qđ de facili ignora
re poteſt ⁊ tollerabilis eſt ignorantia.ff.de reg.iu. qui in alterius. et
regula cuz quis in ius. de regu.iu.li.vj. ⁊ tūc emptor recuperabit pre
tium: ⁊ reſtituet rem venditori ⁊ neuter aliter punietur: debet enim
excuſata eſſe legitima ignorantia de cle.ex.mi. ad apoſtolice. Quan-
doq3 vēdēs eſt ignorans: ⁊ recipiens eſt ſciens: res reſtituitur vendi-
tori. ⁊ fiſcus recuperabit duas partes pretij: ⁊ tradenti tertia per-
manebit vbi vero ſeruus emit ⁊ ſine mādato ſpectatur ſcientia nō do
mini vel ignorantia. Sed ſi de mandato ſpectatur ſcientia domini:
vel ignorātia nō ſerui ⁊ ſi quis rem litigioſam in rem ſacram dedica-
uerit punitur in duplum aplicanduz petenti.ff.de liti.l.ſi.⁊ pe. ſcōm
10 Hoſti. ¶ †Quero quando ꝯtrahitur vitium litigioſi. glo. dicit quā
do quis rem litigioſam in iudicium deductā de cuius dominio mo-
uetur queſtio in alium lit. pendē. alienat ſiue ſint res ſiue actiones.
C.de litigio.l.vlti. Inquantum glo. dicit vitium litigioſi contrahi
ratione dominij dic idem ſi ratione quaſi dominij arg. inſt. de actio.
§. alie. de re iudi. abbate. lib.vj. Inquantū dicit gl. ſuper actionibus
lite pendente vitium litigioſi contrahi. de hoc.C.de liti.l.ij. ⁊ dicam
j.c.proxi. Hoſti. dicit qđ hoc habet locū in rebus corporalibus tan-
tum mobilibus ⁊ immobilibus ſed nō in corporalibus etiam in hy
pothecaria actione. In auſ. de litigio.§. ad hec ſed nec ſimplex inter
dictio facit rem litigioſam.ff. de liti.l.j. Deinde exceptuat aliquos
caſus in quibus lite ſpeciali vel vniuerſali pendēte permittitur alie-
natio. Inquantum excipit tranſactionem hoc videtur contra hunc
tex. quia Io. tranſtulit in monaſterium in cauſa tranſactionis ſ3 dic
quod hec tranſactio fuit facta in fraudem. Item licet tranſigi poſ-
ſit non permutari ſecundū Inno. lau. Io. ⁊ Tan. Pe. ⁊ Ab. ponit
11 hic aliquos verſus de quibus non curo. ¶ †Oppo. cum glo. vlt. qđ
ſit impoſſibile in vanum laborare eccleſiam ſancte Marie: dato qđ
non poſſideat illa bona monaſterium quia monaſteriuz ex quo liti
ſe obtulit condemnabitur ac ſi poſſideret.ff.de rei ven.l. is qui ſe. Gl.
dicit qđ leges ille non habent locum in eccleſiaſticis negotijs ne de-
lictum perſone ⁊c.xvj.q.j. ſi epiſcopus ſecunduz Lau. vel contra pro
cedunt ſecundum Io. an. quādo ignorat actor quando reus poſſide
at ſecus ſi ſcit vnde vtilis poteſt eſſe quia ſi ſciret eum poſſidere non
haberet regreſſuz modo habebit. vel ſecundum Inno. laborare poſ-
ſet in vanum ad rem recuperandm litigādo de iure quod non fit ſine
laboribus ⁊ expen.ff.de mino.l.minor. xxv. de facto propter poten-
tiam detentoris de re.eccle. non alie.c.pe. vel ſecunduz Hoſti. mona
ſterium poſſet effici non ſoluendo: de reſti. ſpo. olim.ij. ſed nec in rei
ven. condemnatur qui non poſſidet.ff.de rei ven.l.fin autem. de re iu
di. examinata. dicit autem quod leges omnes penales per canones
ſunt approbate ſicut de litigioſo patet hic.xj.q.j. quia res: ⁊ in eccle-
ſiaſticis locum habent ſaltem cum tota eccleſia deliquit ⁊ facit quod
no. de ordi.cog.c.ij. de do. ⁊ contuma.c.j. ſecundum Hoſtien. dixi
dixi. in dicto.c.j. Anto. de Butri.

1 Attentatū ab inferiore lite pendente eſt ipſo iure nullum.
2 Titulus poteſt dici cauſa etiam inhabilis ad transferendum domi
nium.
3 Litigioſe res vbi in alium tranſlata non poteſt commode aduoca-
ri eſt alia illius loco ſubroganda vel pro declaratione valoris recur-
ritur ad boni viri arbitrium.
4 Inſtrumentum debiti debet reſtitui debitori obligatione extincta
⁊ pro eo habendo agi poteſt contra creditorez.
5 Obligatus ad rem compellitur, illam tradere liberam ab omni ob-
ligatione.
6 Alienate res contra iuris prohibitionem qua actione petantur re-
ſtitui,
7 Iudex inferior quomodo poteſt ſe intromittere de cauſa ad Papā
reuocata tamen alteri delegata.
18 Litigioſi vitium incurrit is qui lite pendente rem litigioſam locat.
19 Inſtrumentorū traditione quomodo videtur debitū vel pignus re
miſſum etiam ſi illud inſtrumentum reperiatur penes debitorem ⁊
non conſtat de traditione facta per creditorem.nu.ſeq.
20 Debiti inſtrumento remiſſo debitori ſi de eodem debito habeo plu
ra inſtrumenta an illud debitum remiſiſſe videar.

1 Eccleſia. ¶ †Summatuz eſt.ſ.c.proxi. ¶ No.j.
qđ attentatum ab inferiore pendente re
uocatione eſt ipſo iure nullum. ad hoc de ap. vt noſtrum.
2 ¶ †No.ij. qđ cauſa etiam inhabilis ad dominiū trāſferē
3 dū pōt dici titulus. ¶ †No.iij. qđ vbi res litigioſa nō pōt q2 in aliū
trāſlata

tranſlata cõmode aduocari eſt alia loco illi⁹ ſubrogãda ⁊ pro ipſius
extimatione:vel declaratione valoris recurritur ad arbitriuʒ boni
viri:⁊ ſic vbi rei coram iudice ex aliqua cauſa facienda eſt extimatio:
ſemper recurritur ad arbitrium boni viri. ¶ Nota.iiij.qꝫ ad officiũ
iudicis ſpectat vt res que loco aliarum dantur in ſolutũ exoneren‑
tur a debitoribus.† Et no.qꝫ extincta obligatione pignoris cautũ
eſt ei ad quẽ res pignorata ſpectat vel aſſignatur :vt inſtrumentum
debiti ⁊ pignorũ reſtituatur ⁊ ad hoc agere poteſt:vide. ſ. de trãſac.
c.j.vt lit.non conte.accedens.† Et no.qꝫ obligatus ad rem tradẽdã
compellitur eam tradere ab omni obligatione liberatam .ff.de con‑
trahen.emp.l.ſi emptio. ¶ † Quero qua actiõe petebat eccleſia poſ‑
ſeſſiones reſtitui dic qꝫ forte agebat condictione ex decre. ſepe.ſ.de
reſti.ſpo.vel forte agebat ex vitio litigioſi. ¶ † Oppo. qꝫ cauſa ad
papam reuocata ⁊ alteri delegata aliquãdo ſe intromittat inferior.
de offi.or.ſignificauit.dicit.j.glo.⁊ bene qꝫ vbi eſt caſus ſpecialis qñ
delegatus eſt negligẽs ⁊ partes remanent in manifeſto peccato :nõ
ob.ſi dicatur papã nõ potuiſſe reuocare ordinarium licet poſſit dele
gatum qñcũqꝫ reuocare.ff.de iudi.l.iudiciũ:quia hic loquitur in pa‑
pa qui immediatus eſt ordinarius cunctorũ.ix.q.iij.cuncta: ⁊.c.per
principalem ⁊ maxime in hoc caſu cum agitur inter eccleſias,de foro
cõpe.cum ſit.de iudi.c.ſi.vel hoc quia talis eſt conſuetudo vrbis:ar.
de fo.cõpe.ſi clericus.in ſi.⁊.c.licet vel qꝛ eſt de patrimonio .xcvi.di.
conſtantinus.qui ſi.ſint le.per venerabilem. de elec. fundamenta li.
vj.alias autem niſi eſſet appellatuʒ nõ deberet regulariter proceſſus
3 ordinarij impediri.de ap. vt debitus:ſecundũ Hoſti. ¶ † Oppo.qꝫ
monaſterium nõ poterit conueniri ex quo deſiderat poſſidere.ff.de
rei ven.l.ſin autem. Sol.dic qꝫ monaſteriũ etiã locauerat lit.pen. et
ſic etiam inciderat vitium litigioſi.glo.alt. iura Jõ cõpellitur alias
res loco primarum ſubrogare.Sed tunc vltra videt qꝫ nõ arctetur
eccleſia ſancte Marie:ad ſuſcipiendas alias res.quia aliud pro alio
non ſoluitur ⁊c.ff.de ſolu.ſi aliam.Sol.dic qꝫ hoc fecit iudex ex offi.
quia forte ille poſſeſſiones de facto propter potentiam vel aliter nõ
poterant a poſſeſſoribus vel conductoribus aduocari . ¶ † Oppo.
quod reſignatione inſtrumentorum non videt pignus remiſſum nec
debitum.ff.de pac.l.ij.Sol.aliud eſt pignus reſtituere ⁊ per reſtitu‑
tionem illã nõ videt debitum remiſſum vt ibi aliud eſt reſtituere in‑
ſtrumentum debiti ⁊ videt remiſſum debitum inſtrumenti aſſignat
glo.cauſam quia reſtitutio pignoris habet aliam vtilitatem non hꝫ
ergo in ſe incluſaʒ remiſſionem debiti ⁊ quia pignus eſt cautela de
biti ⁊ dato qꝫ nõ habeat pignus vel nõ idoneũ nõ tollit debitum il‑
lud ergo vt extrinſecus a debito nõ inducit remiſſioneʒ debiti quod
ſecus eſt in remiſſione inſtrumenti quia illud continet debitum : et
nullam aliam babet vtilitatem niſi debitum videretur remiſſum vn
de pignus ſepe reſtitueretur precario propter vtilitatẽ ſed cyrogra‑
phum nunqꝫ de hoc.in.l.iij.hic all.de offi.dele.coram.in ſi.j.glo.ad
hoc qꝫ no.lxxvij.di.hunc numeruʒ.Hec vera inquãtum ius coheret
inſtrumento ſecus ſi iam ſit executũ extrinſecus ab inſtrumento : vt
patet de renun.ſane:per que puto qꝫ ſi re vendita ⁊ tradita inſtrumẽ
tum rederetur venditori ipſius venditionis vel actione iam ceſſat
inſtrumentum ceſſionis cedenti vel inſtrumentum antiqui debiti ex
hoc nõ perderet ceſſionarius vel emptor ius ſuũ per hec dicit Bar.
in.d.l.iij.quod ſi reditio inſtrumenti poteſt afferre aliam vtilitatem
non videtur remiſſum debitum vt ſi emptori reſtituam inſtrumen‑
tum vendicationis vt ſe defendat ſuper euictione ⁊ in illo mihi pro‑
miſit ſoluere precium Jdem ſi redderem inſtrumẽtum debiti fideiuſ
ſo.vt ageret contra debitorem in caſibus de fideiuſſ.capitu.ij . Non
ob.ſi dicatur quod ſemper redditio inſtrumenti affert aliam vtilita‑
tem debitori quia releuat ab onere probandi debitum:quia hoc cõ‑
modum non attenditur cum ordinetur in fine liberationis debiti.
Ex his deciditur quid ſi reddam tibi inſtrumentuʒ in quo tu ⁊ alter
eras obligatus an videor vtriqꝫ remiſiſſe debitum:Guil.de cu.in.d.
l.iij.quod videtur liberationem dimittere illi ⁊ cedere actionem con
tra alium.ar.l.is qui duos.ff.de libe.le.⁊.l.j.C.de dona. hoc dictum
placet quando animo donandi vel legandi titulo aliquo lucratiuo
ſibi dedit inſtrumenta ⁊ ſic loquũtur iura que allegat Guil.Sed ſi in
ſtrumẽta tantummodo reperirentur illi reddita: vel tradita ⁊ nõ ap
pareat vere vel preſumptiue qꝫ hoc faceret ex cauſa lucratiua poti⁹
videretur cum cõſtituiſſe procuratorem quo ad alium ⁊ cum hoc poſ
ſet operari inſtrumentũ quod no.de offi.dele.coraʒ.non operaretur
hoc quod videatur remiſſum debitum vel quod videãtur ceſſe actio
nes.Ex his ſecundo deciditur quid ſi tibi reſtitui inſtrumentum : tu
poſtea mihi.Secundo illud reddidiſti:dicit ibi Guil. qꝫ tunc vr̃ eſſe
factũ pactuʒ de petendo per qꝫ eligitur prima liberatio. ff.de pac.l.
ſi vnus.§.pact⁹.⁊.l.ſi vero non remunerãdi.l. põpo.ff.man. ff.de pe‑
20 ti.heredi.l.ſed ⁊ ſi lege.§.conſuluit:ſecunduʒ Guil.de cu. ¶ † Quid
ſi babeo plura inſtrumenta de eodem debito ⁊ reſtituo vnum an vi‑
deor remiſiſſe debitũ.Barto.dicit qꝫ ſic quia vnum eſt iſtrumẽtum:
licet diuerſe ſint copie.ff.de teſta.l.ſi vnũ.Hec omnia ꝓcedũt quãdo
inſtrumẽtũ appet reſtitutũ p creditorẽ debitori.Sed ſi penes debito
rem repiatur inſtrumentũ cãcellatũ vel abolitum an ex hoc preſuma
tur abolitio ſolutio vel liberatio.accur.dicit in.l.vna.§. illo autẽ.C.
de lati.li.tol.quod pſumptio facit pro debitore ſed nõ eſt ſufficiens:
niſi aliter probet ſibi inſtrumentũ reſtitutũ a creditore.Spe. in titu
lo.de iſtru.edi.§.poſtqꝫ.v.inſtrumẽtũ.dicit qꝫ illi icũbit onu⁹ ꝓbã‑
di:qꝛ affirmatiuã proponit:ſi debitor dicit tu mihi reddidiſti inſtru
mentũ.Jdeo ſum liberatus ꝓbabit debitor redditionẽ.Si autẽ cre‑
ditor dicit ſe pdidiſſe inſtrumẽtuʒ:⁊ illud ad debitorẽ ſine cauſa pue
niſſe:probabit creditor:qꝛ negatiua ⁊c.vt de proba. quoniã contra.
Ja.de are.dicit qꝫ refert an debitor alleget ſe pacto liberatũ: ⁊ opor
tet qꝫ probet inſtrumẽtum ſibi traditũ:qꝛ ex tacita volũtate tũc ſur‑
git pactũ niſi allegat ſe liberatũ ſolutione:ſi pſona debitoris eſt per
ſona domeſtica idẽ:vt dicto.§.illo.qꝛ potuit ſubtrahere de facili ad
hoc.C. in qui.cau.ce.lon.tẽp.pre.l.j. Si vero non eſt perſona dome‑
ſtica preſumitur ſolutione liberatus.ff.de ſolu.l.ſi cyrographum:ra
tio qꝛ allegãs pactũ allegat donare:qꝫ eſt pdere:⁊ talis iactatio non
preſumitur.ff.de ꝓbatio.l.cũ de indebito:ſecus ſi allegat ſolutioneʒ
qꝛ tunc ſolet inſtrumentum reddi.ff.de condi.ſine cauſa.l.diſſolute.
Huic ergo ſtabitur ſi contrariuʒ non probatur:hoc ponit Cyn.in.l.
ſi de poſſeſſione.C.de proba.non tamen vbi dixi:⁊ dicit gl.redditio‑
ne inſtrumẽti preſumi quem liberatum:non eſt per hoc preſumptio
iuris ⁊ de iure per que conſilium eſt qꝫ fiat inſtrumentũ ſolutionis:
vel liberatiõis.hoc tenet Azo.in ſum.de proba.circa mediũ: hec ma
xime vera ſm Jo.an.in addi.Spec.in loco prealleg.quãdo perſona
que hꝫ inſtrumentũ eſt perſona legalis:⁊ tenuit inſtrumẽtum lõgo
tẽpore.Et inquãtum dixi cõtra perſonam domeſticã preſumi nõ in
telligas ſtricte vt exigatur qꝫ ſit familiaris:⁊ de familia: ſed ſatis eſt
qꝫ fuerit eius aduocatus:vel procur.talis:qui cõſueuerit ſua inſtru‑
menta rimari:ſm Jo.an.in loco prealle.Hec omnia dicit poſt Dy.
indifferenter vera:ſiue inſtrumentũ reperiatur penes debitorem cã‑
cellatum:ſiue non inueniatur cancellatum:licet aliqui diſtinxerint:
cum facile ſit debitori ex quo hꝫ inſtrumẽtũ penes ſe illud cancellare
⁊ abolere:vel incidere:ſm Joã. an.Hec omnia niſi aliquis caſus al‑
legaretur:⁊ probaret per creditorẽ:per quẽ veriſimiliter poterit per
dere inſtrumẽtum. ¶ Quid enĩ ſi reperte expulſus fuerit a ciuitate:
vel aufugiat:⁊ domus ſua vi ppl̃i rapta et bona inde. ¶ Quid ſi vi
ignis omnia exportata ſunt hinc ⁊ inde ⁊ multa pdita:vt aliquãdo
cõtingit:tũc de leui poterit cadere ab inſtrumẽto:his ⁊ ſimilibus ca
ſibus nõ preſumeretur traditum inſtrumentum.

1 ☞ Reſcriptũ impetratum lite pendente non prodeſt impetranti
niſi facta mentione de litis pendentia.
2 Decimas noualiuʒ quomodo preſtare tenentur monachi ex poſſeſ
ſionibus que colliguntur in parochia aliena.nu.6.
3 Abbas vti maior monaſterij poteſt impetrare priuilegia pro mem
bris ſui monaſterij.
4 Priuilegium ad merita lite pendente conceſſum qꝫqꝫ generale non
extenditur ad litẽ ⁊ cauſam iam in litem deductam immo eſt lis de‑
cidenda ſcðm ius antiquum ante impetrationem.
5 Lite pendente ius reo ſuperueniens quando non proficit ad conſe‑
quendam abſolutoriam.nu.7.
7 Sententia quando poteſt proferri ſcðm ius ſuperuẽiens actori vel
reo lite pendente in eadem inſtantia vt inde abſolutoria ſequatur:
8 Exceptio notoria debet opponi ante ſententiam alias oppoſita nõ
prodeſt.
9 Jus ſeu titulus ſuperueniens agenti publiciana ⁊ tituluʒ proban‑
ti ⁊ poſſeſſionem ſe antea habuiſſe an proficiat ad abſolutoriam.
10 Lis quando dicatur pendere quo ad priuilegij nullitatem.
11 Litigioſe vitium quomodo contrahitur.
12 Litigioſi effectus quis ⁊ qualis ſit ⁊ quomodo vitium puniatur.
13 Litigioſa res obligari non poteſt.

1 Dilectus. † Non obſtat priuilegium impetratũ
lite pendente de lite non facta mentio
2 ne.h.d.Primo ponit querelam partis:cui ſecũdo proui‑
det.ſcða ibi. Jdeoqꝫ. ¶ † No.j.hic arg.monachos teneri
ad decimas noualiũ ex poſſeſſionibus que excolluntur in parochia
aliena:⁊ eſt ar.de iure cõmuni decimas parochie deberi ⁊ non eccle‑
ſie cathedrali:de quo de deci.cum contingat.ſalua quarta.de off.or.
conquerente:⁊ hoc ſi certum eſt de finibus parochie:al's recurre.de
3 deci.quoniaʒ.† ¶ No.ij.abbatẽ vti maiorẽ monaſterij poſſe priuile
4 gia pro ſuis membris impetrare. ¶ † No.iij.qꝫ priuilegium ad me‑
rita lit.penden.conceſſum qꝫqꝫ generale non extenditur ad litem:et
cauſam:iam in litem deductam:immo ſecũdum antiquum ius ante
impetrationem lis eſt decidenda:⁊ ſic generalis impetratio priuile
gij non dat formam litibus preteritis:vel pendentibus: ſed futuris.
5 ¶ † Not.iiij.quod ius ſuperueniens reo lit.pen.non proficit ad ab‑
6 ſolutoriam conſequendam. ¶ † Oppo.quod de iure non teneren‑
tur ad decimas noualium monachi:de deci.ex parte:dic quod forte
non excollebant monachi poſſeſſiones proprijs manibus: vel ſum‑
ptibus:vel forte dicebant quod preſbyter preſcripſiſſet contra eos:
de priuilegijs accedentibus:procederet hec difficultas intelligendo
quod hic monachi pretenderent exemptionem decimarum:⁊ rector

perceptionez:⁊ tunc expone vendicare.i.defendere ſicut ecõtra.viij.
di.quo iure.Sed verus intellectus eſt qui patet ex verbo perceptio
ne ⁊ verbo vendicare qꝺ monachi non pretẽdebant exemptionẽ a de
cimis quas debent ſed ꝑtendebãt perceptionem decimarũ ab alijs
ſubiectis rectori ex poſſeſſionibus nonaliũ:qꝺ de iure nõ habẽt ⁊ cũ
forte preſcripſiſſent decimas per hoc etiã vendicabãt nonalia : cõtra
id qꝺ habetur de deci.cum contingat ⁊ exemplum e bonum vel po
7 ne exemplũ per decre.co.ti.lꝫ.de pac.c.pe.ſecundum Hoſt.¶ †Op.
quod ex iure ſuperuenienti lit.pen.ſequatur ſententia in eadẽ inſtã
tia.ff.de rei ven.l.ſi poſt acceptũ.Sol.dicit Inno.qꝺ quandoqꝫ reo
ſuperuenit ius pen.lite. ab alio ꝙ a cõmuni domino.⁊ ius illud reo
proficit ad abſolutionem:vt.d.l.ſi poſt acceptum immo ſi alio modo
reus acquireret ⁊ proficeret ab abſolutionem vt quia preſcriptione
acquireret dñium vel alijs modis acquirendi dũmodo nõ a cõmuni
domino vel prelato ⁊ eſt cauſa q: nõ eſt preſumptio qꝺ cõmunis do
minus velit ꝑiudicare liti pendẽti inter cõmunis ſubditos ⁊ de alio
ꝙ de cõmuni domino vel prelato nõ eſt veriſimile qꝺ propter litem
pendẽtem obmitteret dare alicui priuilegiũ vel ius ſuũ. Ideo.bene
valeret priuilegiũ datũ a tali lit.pen.Si autẽ ius nouũ ſuperueniat
a cõmuni domino vel prelato ⁊ tũc dicit qꝺ nõ preiudicat tale priui
legiũ liti.⁊ ſic quo ad preiudicium li..s priuilegiũ non habet vires:
valet tamen quo ad futuram litem.Item valet quo ad cauſam iam
incboatã.Si caſu cõtingat aliquo illam litẽ finiri vel inſtantiam ex
tingui p que dicit qꝺ ſi impetrato priuilegio lit. pen.poſtea pereat
inſtãtia iudicij:valebit priuilegium ſecũdũ eum.Idẽ ſi ſententia fe
ratur pro impetrante.Unde oportet ꝙ lite etiaꝫ ſola citatione pen
dente finiatur inſtantia ſententia diffinitiua vel ſaltem abſolutione
ab obſeruatione iudicij:ad hoc vt poſſit valere priuilegiũ vel ſaltem
qꝺ renuntiet liti expreſſe vel ſaltem tacite qꝺ contingit ſi alios iudi
ces impetret nõ ſubrogandos in lite:vel inſtantia ſed in cognitione
tantum ex noua inſtantia ſecundũ Inno.dic qñqꝫ lite pen.ſuperue
nit ꝯſtitutio ⁊ an hec det formã liti pendenti ⁊ proſit partibus habe
tur ꝑ glo.⁊ doc.de elec.lꝫ canõ.de cõſti.c.ij.⁊ de elec.c.ſi.lib.vj.Hic di
cit Inno.vnũ verbum qꝺ nõ preiudicat: alľ.auť.vt cũ.de ap.cog.in
prin.col.viij.qꝺ ꝓcedit abſqꝫ dubio quando ius nouũ a iudice impe
trať.ſecũdũ Ioã.an.ad hoc in auť.in medio lit.ſacras iuſ.nõ ſi.Sed
dic de hoc.ŝ.remiſſi.Quandoqꝫ ſuperuenit lit.pen.priuilegium ⁊ ſi
non a cõmuni domino dic vt dicã quãdo aliud ius ſuperuenit.Quã
doqꝫ ſuperuenit a cõmuni dño ⁊ ſic priuilegiũ eſt cõceſſum ex certa
ſcientia ⁊ valet ⁊ preiudicat liti:q: cauſa preſumiť in priuilegio.qꝺ
dic vt de cõſti.cum acceſſiſſent ⁊ hoc tenet hic Inno.ad hoc litera ſe
quens que innuit qꝺ ſi feciſſet mẽtionẽ de priuilegio valuiſſet.Ioã.
an.remittit.de elec.dudũ ſup glo.talis.vbi Io.an.tenet qꝺ legitima
tio ⁊ priuilegium impetratũ lit. pendẽte facta mẽtione de lite tenet
ad hoc de teſti.cauſam.Si nõ eſt facta mẽtio.de lite tunc qꝺ priuile
giũ nõ preiudicat liti.valet tamẽ lite finita.Hoc idubitãter eſt verũ
quando priuilegiũ eſt generale vt hic erat quia tunc nõ peccat in ſur
reptione ⁊ ab eo excluſe cauſe cenſentur ſup quibus pendẽt lites qua
tenus pendent ⁊ quouſqꝫ pendebũt vbi aurem ſpãliter impetratur
in certa lite vľ cauſa ſuper qua pendet lis nõ facta mentione de lite:
magis eſt dubiũ cũ tunc peccet in ſurreptione ⁊ puto qꝺ ſi doloſe eſt
impetratuꝫ nõ valeat etiã lit.finita per.c.ſuper literis. maxime tenẽ
do qꝺ in priuilegijs ſurreptio vitiet ipſo iure : vt tenet Inno.de re
ſcrip.dilecta:⁊.c.ſuper literis ad ſi.viti.glo.magne. Si ex ſimplicitã
te vel ignorãtia nõ valebit vt procedať ad preiudicium lit. ſed bene
vt lite finita proſit cauſe ſuper qua lis pẽdebat niſi cõtra priuilegiũ
ſit decisa:ar.dicti.c.ſuper literis . Quandoqꝫ ius qꝺ ſuperuenit lit.
pen.eſt alias cõmune priuatũ tamẽ vel appropriabile ⁊ tunc dic qꝺ
quandoqꝫ ſuperuenit ex parte actoris ⁊ dubitatur an proficiet ad cõ
dẽnationem de hoc per Bar.in.l.eãdem.§.actione.ff.de excep.rei iu
di.Ioan.de ligna.in.c.j.de libel.ob.⁊ Bar.in.l.nõ poteſt.ff. de iudi.
Dic quando ius in ſubſtantia cõpetebat tempore libelli ⁊ ſic ſuper
uenit ſolum ius directoriũ ex parte conuenti ⁊ eadem inſtantia põt
ſequi condemnatio:vt.l.iij.ff.de peti.heredi.⁊.l.queſitum.in prin.ff.
de pecul.⁊ no.in dicta.l.nõ poteſt .ff.de iudi.⁊.l.ſin autẽ.§.j.ff. de rei
ven.Quandoqꝫ a principio deficit ius actoris ⁊ ſic ſuperuenit ius
in ſubſtantia agendi pendẽte iudicio ⁊ ſi ſuperuenit ex cauſa de pre
terito poteſt ſequi ſententia.l.ſi reꝫ.§.j.ff.de pig.ac.⁊.l.ſi mãdato .§.
ſi tibi mandauero.ff.man.Si enim ago cõtra te pignoratitia acti.vt
reſtituas pignus ſi ſolui debitum pendẽte iudicio ſequitur cõdem
natio ſi ſuperuenit ſubſtantia iure agendi pendente iudicio ex cauſa
de nouo non habente originem a facto de preterito dic de equitate
canonica ſi iudicium eſt generaliter propoſitum nõ expreſſa cauſa re
mota vt quia ago rei vẽdi:quia dominus.vel perſonali:quia obliga
tus ⁊ tũc ſequi poteſt condemnatoria ex tali iure ſuperueniente poſt
actionem propoſitã de re iudica.abbate ſane.lib.vj.Si autẽ ſuperue
nit ius de nouo ꝓpoſita cauſa ſpãle ſiue remota vt q: ago q: dñs q:
emi a tali vel ago contra te ex mutuo tunc ſuperueniens ius lite pẽ.
de nouo nõ proficit ad condemnationem q: illud non eſt deductum
⁊ eſt cauſa remota q: cauſa remota preſupponit locum ⁊ tempus ga
ſi dicco ex cauſa emptionis vel mutui oportet qꝺ ſit facta certo loco
vel tempore ſic ergo dicendo intelligis de certa emptione dato qꝺ
non determinetur locus vel tẽpus.Si ergo deducitur certa : ⁊ circũ
ſtantiata cauſa nõ ſufficit illam ſuperuenire pendente iudicio. Sed
ſi pono cauſam proximam vt q: obligatus vel q: dominus tunc obli
gatio vel dominiũ nõ clauditur tẽpore.Ideo ius ſuperueniẽs clau
ditur in illo iudicio:ſecundũ Bar.in.d.l.eandem.§.actiones.Ad il
lud qꝺ expreſſa certa cauſa nõ proficiat ius ſuperueniens alľ.Dy.l.
hactenus cum.l.ſe.ff.de aqua plu.ar.⁊.l.non poteſt .ff. de iudi.⁊.l.ſi
mater.§.eandẽ.ff.de excep.rei.iudi.Per que dicit Bart . in.d.§.ac
tiones qꝺ expreſſa cauſa remota ⁊ probato iure ſed non determina
to tempore ita qꝺ appareat ſibi cõpetijſſe ante iudicium inſtitutum
reus abſoluetur ⁊ ſic nõ proderit probatio alľ.ff.de neg.ge.l.cũ actuꝫ
per glo.ff.de no.oper.nun.l.nõ ſolum.§.ſed ⁊ probari ⁊ dicit qꝺ hoc
tenet Io.an.de verb.ſig.abbate.lib.vj.Hec verba in tangẽtibus pri
uatam vtilitatem. In tangentibus autem publicam vtilitatem ex
iure ſuperuenienti poſt iudicium ceptum iudex poteſt ferre ſenten
tiam.de reſcrip.olim.ŝ.de dolo.⁊ contumacia veritatis.Quandoqꝫ
dubitatur an ex iure ſuperueniẽte ex parte rei illud ſibi proſit ad ab
ſolutoriam obtinendam.Bart.hoc expedit. in.l.ſi.ff. de excep.dic ſi
exceptio ſuperuenit ex facto de preterito illa prodeſt ad abſolutio
nem vt in iuribus que.ŝ.allegaui ad actionem ⁊ eſt expreſſum .in.l.
cum mihi.⁊.§.ſi.ff.de ſoluti.Si ſuperuenit ius excipiendi penden
iudicio ex noua cauſa ⁊ ſi ſuperueniat facto aduerſarij hoc prodeſt
vt pendẽte iudicio ſuperueniens ꝓſit ad abſolutoriã.inſti. de ꝑpe.⁊
temp.ac.§.ſi.⁊.l.iuſiurandũ ⁊ ad pecunias.de iureiurã.l.eleganter.§
ſi quis poſt.ff.de condi.inde.Si ſupuenit mihi exceptio pẽdẽte lite
abſqꝫ facto aduerſarij : ⁊ nõ poſſum illa vti. vt in auť.vt cum.de ap.
cog.§.i.ad hoc.l.excuſatur.ff.de excu.tu.ſecundum Pe.⁊ Butri.ad
hoc alľ.l.ſi opus aceptum .ff.de rei ven. Sed dicit Bar . in.d.l.quod
quicquid dicat Pe. quomodocunqꝫ ſuperueniat exceptio penden
te iudicio ⁊ illa prodeſt ad obtinendã abſolutionẽ.ff.ſo. ma.l.rei iu
dicate:de pig.l.paulus.qui.mo.pig.vel hypo.ſol.Fallit.in.l. ſi poſt
8 acceptum.ff.de rei ven.⁊ hoc quia odioſa eſt illa exceptio.†Nũquid
aũt notoria exceptio debeat opponi:dic ꝙ ſic vt in.c.accedes.j.vt li.
9 non conte.⁊ de ap.in cle.appellanti.†Ex his deciditur queſtio quã
format Ioan.an.in addi.ſpe.in titu.de cauſa poſſ.⁊ proprie.ad.ſi.§.
nunc dicendum.Si aliquo agente publiciana:⁊ probante titulum:⁊
poſſeſſionem ſe antea habuiſſe ſi poſſeſſori lite pen. ſuperueniat:ti
tulus an ille proficiat ad abſolutoriam ⁊ qꝺ proficiat ad abſolutoriã
facit.l.ſi duobus.ff.de publiciana vbi obtinet poſſidens habens ti.
ſicut actor:quia in pari cauſa melior eſt conditio poſſidentis.diſpu
tauit Odoff.contrarium per.l.cum nemo.C.de acqui.poſ.⁊ quia re
us tempore quo cepit habere titulum :erat malefidei poſſeſſor:cum
conteſtata eſſet lis in plubiciana. Item quia emptio eſt facta cõtra
legem : ⁊ ſic ceſſat publiciana.ff.de publicia.l. cum ſponſus .§.ſi res
et res litigioſa nõ põt alienari:vt per totũ hũc tit.ad hoc.ff.de aqui.
poſ.l.qui bonafide.§.qꝺ ſcriptũ eſt:⁊ dicit Io.an.qꝺ hãc.q.etiam diſ
putauit dñs Phi.de formagulis:qui fuit gener Ioã.an.vt ibi reci
tat.Hec vera quando ſuperuenit ius publiciani:ſecus ſi duobus liti
gantibus ſuperueniat poſſeſſori dominiũ ſuper re in qua pẽdet iudi
cium rei vẽdicationis:vt q: emerit a vero domino:q: ſm Inno.pro
deſt reo quo ad hoc:vt ſoluatur.C.man.l.per diuerſas:quia ⁊ ſi non
acquiſiuiſſet prodeſſet ſibi vt abſolueretur:de cauſa poſſeſ.cum eccle
ſia ad ſi.⁊ ſatis puto qꝺ tũc obtinebit declaratoria:⁊ forte idem ſi pẽ
dente publiciana:q: hic non eſt in malafide:qui emit a vero domino
⁊ dominium obſtat publiciane.l.ſi a titio.de rei vend.⁊.l.ſi a titio.ff.
10 de excep.rei iudi.tradite.¶ †Quero quando dicať lis pendere quo
ad nullitatem priuilegij lit.pen.impetrati.dicit Innocẽ.quod for
ſan ſola citatione facta:vel cauſa in iudicio propoſita:licet nondum
lis ſit conte.nam dum proponitur cauſa eſt.de verbo.ſignifi.forus ⁊
ſic non ſolum lit.conte.ſed etiam actione propoſita dicitur lis pẽde
11 re:ſm Hoſti.qui remittit.ŝ.c.proxi.¶ †Quero cũ glo.de cauſa nul
litatis huius priuilegij.gloſ.allegat multas cauſas inter ceteras:q:
hoc ius erat effectum litigioſum:et ſic non poterat ſuper eo aliquid
impetrari.Goff.non placet quia hoc ideo non fuit nullum:quia res
fuerit litigioſa:quia in iure incorporali:vt eſt ius decimale.non con
trahitur vitium litigioſi per leges veteres.ff.de litigi.l.ij.ad hoc.in
autentico de litigio.§.j.colla.viij.⁊ hoc tenuit Azo.in ſum. de liti.
Alij dicunt quod dupliciter contrahitur vitiũ litigioſi.Primo per
iura antiqua per lit.conte.Secundo per noua per ſolam conuentio
nem:in actione reali:⁊ iſto modo non contrahitur.Si agatur pro
incorporalibus:vel hipothecaria:ſed bene contrahitur per moduꝫ
iur.antiqui.ſ.per lit.cõte.vt ſiat actio litigioſa.Si ergo alienatio cõ
tingat circa citationem realem:⁊ ſit actio litigioſa vel ius per lit.cõ
teſta.Si agitur de alienatione rei ad quẽ ꝯpetit res tũc res nõ effici
tur litigioſa:niſi de dominio rei cõtẽdatur:vel parte:vel quaſi.Ipſa
tamen actio non afficitur niſi per lit.conte.vt eſt dictũ:licet ergo res
non poſſit vendi:ipſa tamen actio ante lit.conte.poterit cedi.aliud
enim eſt vitiũ quod afficit actionem:aliud quod afficit rem. Si que
ritur de actione perſonali:res ad quam agitur non afficitur:ſed affi
citur actio poſt lit.ꝯte.C.de litigio.l.ſi.⁊ ſic intelligit quod no.ŝ.co.
eccleſia

eccleſia.in.ij.glo.ſm Jo.an.Bar.in.l.j.ff.de litigi.dicit qḋ ſi agitur
reali:vbi cōtenditur de dominio vel parte dominij per ſolaȝ citatio
nem afficitur res ⁊ actio.C.de litigio.auſ.litigioſo. ⁊ ibi per gl. Si
agitur reali ⁊ nō contenditur de dn̄io vel parte dn̄ij:ſed de alio iure
vt hypotecaria:cōfeſſoria:vel negatoria:⁊ nō afficitur res.vt in au
ten.de litigi.§.ad hec. Ipſa tamen actio afficitur litigioſi vitio:ſed
demum per lit.cōte.arg.huius.§.⁊.C.e.l.ij.⁊ idem ſi litigetur de poſ
ſeſſione.Si agitur actione perſonali:ſi non cōtenditur de re:ſed de
aliquo opere facto in re:res nunq̄ efficitur litigioſa:etiā ſi illa actio
ſit in reſcripta.ff.de aqua plu.arcen.l.q̄q̄.§.iul.⁊ ibi no. Ipſa vero
actio bene efficitur litigioſa:ſed per lit.cōte.vt.l.ij.C.e.ti. Si cōten
ditur de ipſa re tunc afficitur res ⁊ actio p lit.cōte.vt.d.l.ij.C.eo.tit.
Si vero agitur actione mixta.Si actio eſt vniuerſalis:⁊ olim ⁊ ho
die efficitur res litigioſa per ſolā citationeȝ.ff.de peti.here.l.diuus
⁊ fa.herciſ.l.alienationes.Si vero eſt actio particularis res:⁊ actio
afficitur per lit.cōte.l.j.in ſi.C.cōmuni diui.per ſolam autē denun
2 tiationem non afficitur nec res nec actio.C.de litigio.l.ij.†Si que
ris autem quis ſit effectus litigioſi dic qḋ magnus:q: ſcḋm tempo
ra antiqua:ſi res vel actio erat affecta impediebatur alienatio.vt.l.
alienati.Secundo ille in quem ſiebat alienatio nō poterat cōtinua
re ad preſcriptionem ꝯpellendam tēpora ſui autoris.l.j.C.de long.
temp.preſcrip.Tertio q: ſi cadebat a poſſeſſione nō poterat illā tē
perare obſtante exceptione.ff.de liti.l.j.Hodie vero eſt additum qḋ
cōtractus ſuper de litigioſa re eſt ipſo iure nullus.Item quia acce
dentibus ad cōtractum imponuntur certe pene que ponuntur in.l.
ſi.C.eo.ti.de quo in.l.creditores.de pigno.Item q: ſi ſententia fera
tur cōtra alienantem poteſt exequi cōtra ementeȝ.vt.l.ſi.C.de litig.
qḋ dic vt in.d.l.creditores.C.de pignori.Item poteſt agi cōtra illuȝ
qui emit ex vitio litigioſi cōtractus vt rem ad preſtinum ſtatum re
ſtituat:vbi ab olim tantū poteſt exequi vt hic:⁊ forte poſſet dici qḋ
ſentiunt doc.qḋ remedium iſtius tituli ſe extenderet ad illuȝ poſſeſ
ſorem qui ſcienter rem emit.argu.de reſti.ſpo.ſepe.al's.decre.nō eſ
ſet ſub cōgruo titulo:quas penas intellige habere locuȝ ſi ſit aliena
tio lite pendente:nam ſi perempta eſt inſtantia:licet tunc duret vi
tium litigioſi.vt no.in.l.properandum.§.⁊ ſiquidem.⁊ no.in.l.ij.in
di.ſol.tamen contractus valet.vt dicta.l.j.C.de preſcripti.longi tē
3 po.†An autem res litigioſa poſſit obligari:dic qḋ nō.vt.l.ſi filius.
§.ſi.C.que res pig.obligari poſſit:et no.per glo.in.l.j.ff.de litigio.⁊
ponit.in.l.j.et.l.ſi.C.de litigio.

¶ De ſequeſtratione poſſeſſionis ⁊ fructuum. Rubrica.

¶ Viſo in titulo precedēti quomodo cōtumax ſua poſſeſ.priuetur
propter cōtumaciam per ſequeſtrationem hoc interdum contingit
ideo ⁊c.Vel q: aliquādo ex cauſa lit.pen.aliquid inouatur ex ſeque
ſtrationis actu ideo ⁊c.Materiam ſequeſtrationis.vide ſuper regu
la locupletari.de regu.iur.lib.vj.per Joan.mo.ad materiam .ij.qḋ.
vj.quoties.ij.lxxvij.diſtin.quamuis.⁊ repetitur in cle.

☞ Sequeſtrari non debet res propter contumaciam rei licet ſit
ab eo petita.
2 Sententia poteſt ſuper eodem articulo partim pro vno et partim
pro alio ferri vel ſuper diuerſos articulos per partes pronuntiari
quando in diuerſis libellis in iudicio deducuntur.
3 Delegatus ſimpliciter ad cām videtur videtur commiſſus taȝ quo
ad proprietatem quam poſſeſſionem.nu.15.
4 Reſcripti verba vbi ſunt dubia recurritur ad mentem reſcribētis.
5 Abſolute idem eſt dicere qḋ indiſtincte et abſolute prolata intelli
guntur abſolute.
6 Clauſula facias pro tuo arbitrio quomodo intelligitur.
7 Sententiam que tranſiuit in rem iudicatā poteſt papa retractare.
8 Sequeſtri conditio que ſit.
9 Poſſeſſio transfertur in ſequeſtrum per actum ſequeſtri.
10 Sequeſtrari nō debet poſſeſſio lite pendente propter cōtumaciam.
11 Ad poſſeſſionem reſtituendam nō arctatur eijciens miſſus vbi ta
men paratus eſt cauere de iudicio ſiſti ⁊ de expenſis ſatiſfacere.
12 Succeſſor temporalis ſicut ſuccedit ſuo predeceſſori in iudicio ſic et
temporalis.
13 Poſſeſſionis queſtio iam deciſa reuocari non debet.
14 Sententia condemnatoria ad expenſas moderatas an dicatur in
certa ⁊ ſic nulla et quomodo ſententia generalis valeat licet videan
tur vaga vbi maxime index ſibi expenſarum taxationeȝ ſibi retinet.
15 Reſcriptum licet ſit iuris ſtricti quomodo poteſt extendi ad alias
cauſas in reſcripto non expreſſas.
16 Libellus ſuper ſpoliatione ⁊ detentatione ſeu occupatione rei quā
libellans dicit ad ſe pertinere an concludat in petitorio vel poſſeſ
ſorio.
Verbum pertinere et latiſſimum et adaptatur ad petitorium ⁊ poſ
ſeſſorium.
17 Coram diuerſis iudicibus an quis poſſit pro vna et eadem re
trahi.

1 AD hec. ¶ †Propter contumaciam rei res
ab eodē petita ſequeſtrari nō dȝ ſunt
due partes. In prima pceſſus narratio p abbatē fa
cta q̄ cōtinet delegationē cauſe diffinitionē poſſeſſo
rij inchoationē petitorij exceptionē miſſionem deie
ctionē ⁊ interpretationē celeſtini ſequeſtrationē ⁊ de
clarationē per eum factā.ſecunda ibi.Et cū pape pnūtiatio q̄ duo
facit.Primo reuocat ſequeſtrationē ⁊ rem in ſtatū priſtinū.Secūdo
2 iubet expenſas reſtitui ⁊ caueri.¶ †No.j.ſuper eodē articulo poſſe
ſniam partim p vno partim p alio pmulgari.¶ No.ij.iudicē datū
ſup pluribꝰ articulis fungi officio pnuntiando ſup vno quo ad illū
tn̄ ⁊ nō quo ad alios ⁊ ſeparatos articulos.Et no.in diuerſis articu
lis iudicē poſſe p partes pnūtiare maxime qn̄ diuerſis libellis in iu
3 dicio deducunt.¶ †No.iij.qḋ ſimplici cōmiſſione cauſe vr̄ quo ad
rem cōmiſſa tā cā pprietatis q̄ poſſeſſionis:⁊ hoc pȝter cauſe cōti
4 nentiā ad qḋ.ꝫ.de cā poſ.c.j.no.e.ti.paſtoralis.C.de iudi.nulli.†Et
no.qḋ vbi v̄ba reſcripti ſunt ambigua ſtandū eſt declaratiōi pape
cōcedentis reſcriptū ad hoc de iudi.cū veniſſent.de ſentē.exc.inter
5 alia.de verb.ſig.ex parte.†Et no.q̄ verba abſolute plata abſolute
debēt intelligi.Et no.qḋ idē eſt dicere abſolute q̄ indiſtincte ⁊ ſim
6 pliciter.¶ †No.de ſignificato hoꝝ verboꝝ facias p tuo arbitrio:q:
intelligi videnť de arbitrio rectitudine iur.nō regulato vide Bart.
7 in extraua.ad reprimendā ⁊ qḋ habeť in.l.ſi ſit.ff.de le.j.¶ †No.pa
pā poſſe retractare ſniam q̄ trāſiuit in rē iudi.ad cōmodū partiuȝ ēt
8 ſine appellatiōe ad q̄.ꝫ.de dolo cū oliȝ.d.¶ †No.cōdictionē ſeque
ſtri:q: eſt vt poſſeſſio reſtituať ei q de pprietate triumphuȝ obtinet.
9 †Et not.q̄ ſequeſtratiōis actu transfertur poſſeſſio in ſequeſtrum.
10 ¶ †No.lite pen.etiā pȝter ꝯtumaciā nō debere poſſeſſionē ſeq̄ſtra
11 ri.¶ †No.eijcientē miſſum nō arctari ad poſſeſſionē reſtituēdā:dū
tn̄ ſit paratꝰ cauere de iudicio ſiſti:⁊ ſatiſfacere de expē.q̄ debenť vſq̄
12 ad tp̄s cautiōis oblate.†Circa p̄mū colligit Jo.an.q̄ ſicut ſucceſſor
tpalis ſuccedit p̄deceſſori ſuo in iudicio.ff.de ferijs:ofones.§.illud.
ſic ⁊ ſpūalis vt hic.⁊.ꝫ.ti.j.c.ſi.q etiā ſatiſfacere teneť p creditis ipiꝰ.
13 de ſolu.c.j.¶ †Opp.q̄ in alio malefecerit celeſtinus reuocando:et
cōmittēdo q̄ōnē poſſ.iā deciſam.de re iudi.cū inter.Sol.dic poſſeſ
ſionis ⁊ pprietatis:⁊ p id eſt pprietatis vel loquiť de poſſeſſione ſub
tracta monaſterio p archiep̄m vt de illa cognoſceret an deberet re
ſtitui vel dictum fuit ex ſupabūdāti vel qḋ ſequiť ⁊ poſſeſſionē ⁊c.ve
nit expoſitiue.i.poſſeſſionē.¶ Oppo.q̄ nō debuerit papā cām cō
mittere in ſtatu quo erat tp̄e cōmiſſionis celeſtini:q: nō debuit p̄iu
dicari abbati iuſte in poſſ.miſſo:dic q̄ nō mandať ſibi reſtitui poſſeſ
ſio:q: hic fuerat ab alia pte oblata cautio de ſtādo iudicio:⁊ nō ſta
bat p eū quo minus ſatiſfaceret de expē.ad qḋ de eo qui mit.in poſ.
14 cā rei ſeruā.c.ij.⁊.iij.ſm Inno.¶ †Opp.q̄ male cōdēnauerit ad ex
pēſas moderatas:q: hec ſnia eſt icerta.Cōtra id.C.de ſen.q̄ ſine cer.
quan.l.j.⁊.ij.inſti.de act.§.iurare.Scḋo q: ꝯ ius:q: cōdēnationē ex
penſarū dȝ p̄cedere taxatio:vt.l.ſancimus cū aut.ibi poſita.C.de iu
di.Inno.fateť ꝯ.⁊ dicit q̄ hic p̄ceſſit taxatio:⁊ dȝ intelligi qḋ hic pa
pa mādabat q̄ agere debebāt vt.ſ.cōdēnarent in expen.moderatis
⁊ ſic erat mandatū pape qḋ intelligi dȝ ſcḋm ius vt taxatione p̄miſ
ſa ad ſic moderatas cōdēnat expenſas.Hoſti.dicit qḋ ſup expē.pōt
dari ſnia generalis ⁊ incerta:⁊ nō ſolū ſup futuris.ꝫ.de dolo.cum di
lecti.de pcur.auditis ſȝ ēt ſup p̄teritis vt hic.Aduerte vt videamus
practicā huius cōdēnatiōis reperiunť diuerſe practice quidā ſeruāt
vt prio taxēt.Secūdo deferāt iuramētū.Tertio cōdemnēt ⁊ hic or
do iuridicus eſt.de reſti.ſpo.frequens.li.vj.de excep. pia.C.de iudi.
auť.poſt iuſiurandū.iij.q.iij.qḋ fieri.dicit tn̄ ſpec.in ti.de excep.§.vi
ſo ver.qd ſi reus.in.xiiij.col.quod hec practica nō eſt tuta:q: ſi iudex
anteq̄ ferat ſniam diffinitiuā faciat taxationē iam patefacit animū
ſuū ꝯ quē iudicare intēdit ꝯ id.C.de tal.l.vbi cui aſſentit Jo.an.i.§.
poſtremo.in p̄n.⁊.v.vt ſcias qn̄ pſona eſſet talis q̄ veriſimilr̄ ingere
ret facultatē vel impedimentū ſnie pferende ſed hoc caſu ad pericu
lū euitandū poſſet taxare expēſas:p vtraq̄ ptez poſtea differre iura
mentū.Secūda practica eſt quā quidā ſeruāt qḋ prio deferunt iura
mentū.Secūdo taxāt.Tertio ꝯdēnant.Iſti faciunt ꝯ ius:ſed an cō
dēnatio teneat iudi.cōſultū quod ſic:q: ſnia eſt ꝯ ius ptis poſſet dici
qḋ ſnia ſit nulla:q: ex quo delatū eſt ſacramentū notoriuȝ eſt ſibi de
expen.nec eſt ibi data ptās moderādi iuramentum.Vn̄ cū iudicet
ꝯ notorium ex iuramēto ſnia redditur nulla.Nō ob.l.nam etiā poſt
ea.§.⁊ ſi dāneť:q: ibi iudici nō cōſtabat de iuramēto ad hoc optime
facit qḋ no.glo.ff.de in lit.iura.l.videamus.Tertia practica qḋ fiat
cōdēnatio generalis tp̄e ſnie ⁊ reſerueť taxatio ſibi vel ſucceſſori:⁊ hic
dicit Hoſt.q̄ valet ſnia quātūcūq̄ ſit vaga ⁊ generalis:⁊ hoc ſiue cō
dēnatio fiat ad expēſas de futuro.de pcurato.auditis.de dolo cū di
lecti ſiue de p̄terito vt hic.⁊.ꝫ.c.ij.cum veniſſent.Non ob.qḋ ſnia ſit
vaga ⁊ generalis:vt.l.ij.C.de ſen.que ſine cer.quan.q: vt dicit Bart.
in.d.l.terminato:ſententia pōt ſequi generalis qn̄ petitio eſt gn̄alis
Item q: ſententia hec generalis valet in acceſſorijs.de reſti.ſpo.cuȝ
ad ſedē.lȝ cōtra ſenſerit Inno.de libel.ob.c.j.⁊ hec practica plȝ In
no.de dolo.ſinē per dictā.l.terminato.C.de fruct.⁊ lit.expen.vbi plꝰ
Bar.tenet quod valebit cōdemnatio generalis licet nō reſeruauerit